



Udlændinge

Styrelsen

Rwanda (100)

oh!

(21)

Im. Fl.n.sekr. 20 J.nr. 2002/HSII-65

17 OKT. 2002 NWI

Asylafdelingen

Antal bilag Aktnr. 6

Dato:
Kontor:
Sagsbehandler:
E-post:

20. september 2002
Dokumentationskontoret
Jens Weise Olesen
jwo@udlist.dk

Rwanda : Parti Démocratique pour le Renouveau - Ubuyanja (PDR-Ubuyanja)

Det rwandiske oppositionsparti Parti Démocratique pour le Renouveau-Ubuyanja (PDR-Ubuyanja) er omtalt i *Report on political situation, security and human rights in Rwanda*, Danish Immigration Service, May 2002, s. 44-47.

Den dansk-britiske delegation i Rwanda afholdt i midten af marts 2002 i Kigali et møde med generalsekretæren for PDR-Ubuyanja, Charles Ntakirutinka, der tidligere var minister for offentlige arbejder. Den 27. marts 2002 kontaktede Ntakirutinka undertegnede pr. e-mail og meddelte, at "the founders of our party are under threat now" og han henviste endvidere til, at også hans hustru var truet. I mellemtiden, dvs. den 25. marts 2002, havde Bizimungu og Ntakirutinka sendt et åbent brev til Rwandas premierminister, hvoraf det fremgår, at grundlæggerne af PDR-Ubuyanja er udsatte for overgreb og nægtes fundamentale rettigheder. Disse forhold også gælder angiveligt også for familiemedlemmer til PDR-medlemmer.

Den 22. april 2002 rapporterede IRIN, at Ntakirutinka var blevet anholdt af myndighederne den 20. april 2002, mens formanden for PDR-Ubuyanja, Pasteur Bizimungu, der var trådt tilbage som Rwandas præsident i foråret 2000, var blevet anholdt dagen før, dvs. den 19. april 2002.¹ De er begge fortsat fængslede.

Mødet i Kigali med Ntakirutinka fandt sted på baggrund af, at det rwandiske indenrigsministerium havde oplyst til delegationen, at det er ulovligt at etablere nye politiske partier i Rwanda. IRIN rapporterede i april 2002, at under den nuværende lovgivning i Rwanda skal politiske partier godkendes af regeringen, og at det er

¹ IRIN, Rwanda: Ex-Pres Bizimungu arrested for illegal political activity, 22 April 2002.



forbudt at drive politisk kampagnevirksomhed under den nuværende overgangsperiode i landet.²

Der findes ikke en officiel dato for dannelsen af PDR-Ubuyanja, men Bizimungu afholdt en pressekonference med bl.a. BBC Kinyarwanda Service i hans hjem den 30. maj 2001.³ Ifølge IRIN havde Bizimungu meddelt pressen, at han "wanted to officially inform the government and other officials about the new party". IRIN oplyste videre, at "under normal circumstances they [Bizimungu og andre PDR-medlemmer] would have launched the party on Friday [det vil sige den 1. juni 2001], men Bizimungu tilføjede, at "as I can see what is happening, it may not be possible". På dette tidspunkt havde sikkerhedstjenesten opløst pressekonferencen, og Bizimungu blev sat under kortvarig husarrest.⁴ Den 13. juni 2001 rapporterede BBC, at Bizimungu havde anmodet præsident Kagame om at fjerne hindringerne for at etablere PDR-Ubuyanja. I et åbent brev til præsident Kagame anmodede Bizimungu om, at de direktiver, der hindrede PDR-Ubuyanja i at afholde en konstituerende forsamling, blev trukket tilbage.⁵

Spørgsmålet om, hvem der er blandt grundlæggerne af PDR-Ubuyanja, kan ikke besvares fyldestgørende. De oplysninger Udlændingestyrelsen er i besiddelse af er modstridende. For det første er der Bizimungus udtalelse til pressen på pressemødet den 30. maj 2001 (se ovenfor), hvor han oplyste, at Ntakirutinka er PDR-Ubuyanjas vicepræsident og hvor han sagde, "the list [sandsynligvis over de stiftende medlemmer] is long. As you know, we should be at least 30 to be able to create a party".⁶

² IRIN, *Rwanda: Bizimungu handed over to prosecutor-general's office*, 25 April 2002.

³ IRIN, *Rwanda: Bizimungu's bid to announce new party quashed*, 31 May 2001.

⁴ IRIN, *Rwanda: Bizimungu's bid to announce new party quashed*, 31 May 2001 og IRIN, *Rwanda: Bizimungu urges Kagame to lift party ban*, 13 June 2001.

⁵ IRIN, *Rwanda: Bizimungu urges Kagame to lift party ban*, 13 June 2001.

⁶ IRIN, *Rwanda: Bizimungu's bid to announce new party quashed*, 31 May 2001.



For det andet er der to åbne breve fra PDR-Ubuyanja til præsident Kagame (se nedenfor), som er underskrevet af fremtrædende medlemmer af PDR-Ubuyanja. Heraf fremgår det, at der muligvis mindst er tale om otte stiftende medlemmer.

For det tredje er der en pressemeddelelse fra Amnesty International (AI)⁷, som indeholder navnene på 20 tilbageholdte personer, der er mistænkt for tilknytning til PDR-Ubuyanja (se nedenfor).

For det fjerde er der flere modstridende oplysninger i pressen vedrørende antallet af egentlige grundlæggere af partiet. IRIN oplyste den 15. juni 2001, at "three of the six founders of...PDR, have defected...". De tre var Eugene Rwibasira, Major Sam Bigabiro og Ladislas Ngendahimana⁸. Den 19. juni 2001 kunne BBC rapportere, under henvisning til Radio Rwanda, at "so far, six founding members have resigned". BBC oplyste, at Denis Ntakirutimana og en person kaldet Evariste (som muligvis nu er fængslet, idet Amnesty International har en Evariste Ntakirutimana på sin liste over fængslede PDR-tilknyttede personer) havde forladt PDR-Ubuyanja.⁹ Den 22. august 2001 rapporterede BBC, også under henvisning til Radio Rwanda, at Gerard Nikobasazwe nu havde forladt PDR-Ubuyanja. Nikobasazwe var ansvarlig for rekrutteringen af nye medlemmer til partiet.¹⁰

De belgiske udlændingemyndigheder (CEDOCA) er meget opmærksomme på de problemer, som medlemmer eller mistænkte sympatisører af PDR-Ubuyanja står over for. CEDOCA oplyste den 19. september 2002 til Udlændingestyrelsen, at man modtager et stigende antal asylansøgninger fra rwandiske statsborgere, der angiveligt er blandt grundlæggerne af eller er mistænkt for tilknytning til PDR-Ubuyanja. CEDOCA har ikke navnene på grundlæggerne af PDR-Ubuyanja,

⁷ Amnesty International, *Rwanda, Number of Prisoners of Conscience on the Rise*, News Release, 7 June 2002 (AFR 47/002/2002).

⁸ IRIN, *Rwanda: Three defect from former president's party*, 15 June 2001.

⁹ BBC, *Rwanda: More members of former president's proposed party resign*, 19 June 2001.

¹⁰ BBC, *Rwanda, Official of defunct party defects, calls for support for government*, 22 August 2001.



CEDOCA forklarede videre, at også personer, der alene har familiemæssig tilknytning til grundlæggerne af PDR-Ubuyanja, kan have alvorlige problemer med myndighederne i Rwanda.

Under et møde mellem Ntakirutinka og Udlændingestyrelsen i Kigali udleverede Ntakirutinka to åbne breve fra PDR-Ubuyanja til præsident Kagame. Brevene er dateret henholdsvis den 5. juni og 28. juni 2001, og hvert af brevene er underskrevet af fem personer "på vegne af gruppen af grundlæggere af PDR-Ubuyanja" (Pour le Collège des Fondateurs du PDR-UBUYANJA), men det er alene Bizimungu og Ntakirutinka, der er medunderskrivere af begge breve:

Brevet af 5. juni 2001 er underskrevet af:

Sam Bigabiro (forlod PDR-Ubuyanja den 19. juni 2001)

Pasteur Bizimungu

Dennis Ntakirutimana (forlod PDR-Ubuyanja den 19. juni 2001)

Charles Ntakirutinka

Eugène Rwibasira (forlod PDR-Ubuyanja den 19. juni 2001)

Brevet af 28. juni 2001 er underskrevet af:

Frank Bizimungu (Major)

Pasteur Bizimungu

Catherine Mujawamariya (var fængslet fra december 2001 til januar 2002)

Gratien Munyarubuga (var udsat for flere attentatforsøg førend han blev myrdet den 26. december 2001)

Charles Ntakirutinka

Begge breve er anmodninger om, at regeringen fjerner hindringerne for, at PDR-Ubuyanja kan operere som politisk parti og et forsvar mod de beskyldninger, som regeringen retter mod partiet. Regeringen beskylder bl.a. PDR-Ubuyanja for at forsøge at splitte Rwanda etnisk. Det rwandiske indenrigsministerium oplyste til den dansk-britiske delegation, at dette er ulovligt.



AI rapporterede i begyndelsen af juni 2002¹¹, at antallet af samvittighedsfanger i Rwanda er stigende. AI krævede, at regeringen straks og betingelsesløst løslader de 20 kvinder og mænd, der var blevet tilbageholdt gennem de seneste måneder, alene på grund af deres tilknytning til Bizimungu. Alle 20, som inkluderer bønder, lærere, tjenestemænd og butiksejere er mistænkt for, at være medlemmer af PDR-Ubuyanja. AI vurderede, at der er risiko for, at de tilbageholdte vil blive udsat for trusler og mishandling, idet myndighederne måske vil forsøge at tvinge dem til at fremsætte belastende udtalelser om Bizimungu og dennes politisk allierede.

Det bemærkes, at tre af grundlæggerne af PDR-Ubuyanja forlod partiet allerede den 19. juni 2001, hvor de offentligt tog afstand fra PDR-Ubuyanja. De tre er Eugène Rwigasira, major Sam Bigabiro og Léonidas Ngendahimana.¹² De to førstnævnte er blandt medunderskriverne af PDR-Ubuyanjas åbne brev til præsident Kagame den 5. juni 2001. De tre er alle tutsi-medlemmer og der er mistanke om, at de blev presset af myndighederne til at forlade PDR-Ubuyanja. Ved at gøre dette fik regeringen mulighed for at kunne beskyldte partiet for at være et etnisk baseret hutu-parti.

AI¹³ omtaler følgende 20 personer (ud over Ntakirutinka og Bizimungu), der i juni 2002 var tilbageholdte på baggrund af mistanke om tilknytning til PDR-Ubuyanja. Det bemærkes, at nogle af navene er ufuldstændige, samt at der i øvrigt er fejl i AI's pressemeddelelse af 7. juni 2002.

Således oplyser AI for det første, at PDR-Ubuyanja blev forbudt allerede i juni 2000, hvilket ikke stemmer med de oplysninger, der i øvrigt findes om dette (der er f.eks. ingen oplysninger om, at PDR-Ubuyanja eksisterede på dette tidspunkt).

¹¹ Amnesty International, *Rwanda, Number of Prisoners of Conscience on the Rise*, News Release, 7 June 2002 (AFR 47/002/2002).

¹² Net Press, Rwanda – Politique: *Trois défections au sein du parti de l'ancien président rwandais*, 19 juin 2001 (<http://www.cbinfo.com/netpress.bi>).

¹³ Amnesty International, *Rwanda, Number of Prisoners of Conscience on the Rise*, News Release, 7 June 2002 (AFR 47/002/2002).



For det andet oplyser AI, at alle de nævnte 20 personer er mistænkt for at være medlemmer af PDR-Ubuyanja. BBC meddelte imidlertid den 4. oktober 2001, at Radio Rwanda dagen før havde rapporteret, at partiet Mouvement Démocratique Républicain (MDR) havde fået ny formand og to nye næstformænd. Aloys Bizimana blev nævnt som ny "second vice-chairman" for MDR. Aloys Bizimana er dog på AIs liste over personer, som er tilbageholdt for tilknytning til PDR-Ubuyanja (se nedenfor). Det kan dog ikke udelukkes, at Bizimana har skiftet parti og nu er medlem af PDR-Ubuyanja.

For det tredje har Bizimungu, som nævnt ovenfor, tidligere oplyst, at der er en lang liste over personer, der støtter partiet, samt at man har brug for 30 personer for at kunne danne et politisk parti. Endelig meddelte IRIN den 15. juni 2001, at Rwanda News Agency havde rapporteret, at "three of the six founders of former Rwandan president Pasteur Bizimungu's new party, the Democratic Party for Renewal (PDR), have defected"¹⁴ hvilket indikerer, at der kun var seks grundlæggere af partiet. Hvis dette er rigtigt kan man konkludere, at også personer med en mere marginal tilknytning til PDR-Ubuyanja er i risiko for forfølgelse. På baggrund af ovenstående kan man ikke automatisk gå ud fra, at nedenstående liste er en komplet oversigt over de, som er i risiko for forfølgelse på grund af medlemskab af PDR-Ubuyanja. Man kan heller ikke gå ud fra, at listen alene inkluderer PDR-medlemmer eller at alle navne er korrekte:

Agnès Bazubafite (k)

Jean-Claude Nshimyumukiza

Obed Nsengiyumva

Jean-Damascène Kazimanyi

Bareberaho

Mwunguzi

¹⁴ IRIN, *Rwanda: Three defect from former president's party*, 15 June 2001.



Bazimenyera

Evariste Ntakirutimana

Aloys Bizimana

Suzanne Mukabigega, (k)

Ndisebuye

Philémon Munyaneza

Charles Nshimyumukiza

Grégoire Uzabakiroho

Jean-de-Dieu Nyamucakomeye

Valens Munyaneza

Joseph Gasasira

Emmanuel Ngayaberura

Damasc Pne Ndahayo

Damascène Nsengimana

AI oplyser i øvrigt, at der gennem de seneste måneder er sket anholdelser af eller rettet trusler imod personer i organisationer og partier i Rwanda. Nogle er endvidere blevet tvunget i eksil. AI nævner følgende¹⁵:

- Association Modeste et Innocent (AMI)
- Mouvement Démocratique Républicain (MDR)
- Journalister (AI tilføjer, at med en enkelt undtagelse er den uafhængige presse i Rwanda reelt ophørt med at eksistere).

¹⁵ Amnesty International, *Rwanda, Number of Prisoners of Conscience on the Rise*, News Release, 7 June 2002 (AFR 47/002/2002).



Forfølgelsen af politiske modstandere og journalister fortsætter i Rwanda. Således meddelte IRIN den 21. august 2002, at den fremtrædende journalist, Yvonne Uwanyiligira, var flygtet fra Rwanda og havde søgt asyl i Belgien. Hun forlod Rwanda den 29. juli 2002, da hun var blevet beskyldt for at have samarbejdet med det forbudte PDR-Ubuyanja. Uwanyiligira blev desuden beskyldt for, at have have stjålet penge og udstyr fra Centre for the Promotion of Free Speech and Tolerance in the Great Lakes (CPLTGL), hvor hun var ansat. I november 2001 blev Uwanyiligira afskediget som direktør på Media House i Kigali. Uwanyiligira forklarede til IRIN, at "the climate of fear is becoming widespread in Rwanda. Despite the new media bill, there is no freedom of the press".¹⁶

Dokumentationskontoret er ikke i besiddelse af yderligere oplysninger om PDR-Ubuyanja, herunder navnene på grundlæggerne af partiet eller navne på medlemmer i øvrigt. Der er ingen oplysninger om, hvorvidt partiet har rekrutteret medlemmer ud over de, som tilhører gruppen af grundlæggere. Såfremt der er behov for det kan Dokumentationskontoret forsøge at fremskaffe en liste over grundlæggerne af PDR-Ubuyanja samt navne på eventuelle medlemmer, samt oplysninger om forholdene for de, som på en eller anden måde er tilknyttet personer, der er mistænkt for at sympatisere med PDR-Ubuyanja.

¹⁶ IRIN, *Rwanda: Journalist seeks asylum in Belgium*, 21 August 2002.